

Erakoolide õpilaste kõrge hinded.

Rootsi ajakirjanduses on viimasel ajal diskussiooni tekitanud erakoolide kõrge hinded. Hinnete küsimus muutub siin akuutseks igal kevadel õpilaste algkoolidest realkoolidesse siirdumisel. Erakoolide hulgas on mainitud ka Stockholmi Eesti Algkooli nime. On ühekülgne, kui rääkida ainult kõrgetest hinnetest ja kõrgete punktidega õpilaste %-st erakoolides ilma põhjusi selgitamata, sest siin on väga erinevaid erakoolse.

Stockholmi Eesti Algkoolist realkooli siirdujate arv on alati olnud suur ja eriti veel, kui seda võrrelda hariliku rootsi algkooliga. Head hinded ja kõrge punktide arv on tingitud kooli töökorraldusest, õppetöö tulemustest, õpilaste tööedukusest ja püüdlustest, kooli ja kodu koostööst. Ei piisa ainult sellest, et õpilased punktidega pääsevad realkooli, vaid nad peavad seal ka edasi jõudma, mida kontrollib Koolide Ülemvalitsus. Eesti algkooli õpilased on olnud edukad ka realkoolides mitte ainult esimesel õppeaastal pärast algkoolist üleminekut, vaid ka järgnevatel õppeaastatel.

Tiiu Kadak 50-ne aastane

Tähtpäevade puhul suundub pilk ikka tagasi kodumaale, olgu see teatud sündmuste või isikutega seoses. Ikka ja ikka küsib mõte: millised oleksid seal olnud saavutused tänapäeval, või millised oleksid olnud selle või teise isiku teened oma tegevuse ja tööalal?

Selline küsimus tõuseb mõttesse ka viiekümne aastase Tiiu Kadaku puhul, kelle täht oli üks heledamaid Kodumajanduskoja nõunikude peres. Selles tegevuses esines ta rahvakunsti ja käsitöö ala nõuandjana, olles samaaegselt Rahvarõiva Komitee sekretäriks ja eesti käsitööde väljapanekute korraldajaks Rahvusvahelisel käsitöö näit. Berliinis, Kodumajanduskoja juhatuses oma ettepanekuid ja asja esitades oli ta mõttekäik selge ja käsutlusviis kantud sügavast seemisest veendumusest. Juhatusel oli alati kerge otsustada Tiiu Kadaku poolt läbitöötatud ettepanekuid.

Oma viiekümneaastast sünnipäeva pühitseb Tiiu Kadak 12. mail kaugel Lõuna-Aafrikas. Kodumaal oleks see langenud ühte 35-ma emadepäeva pühitsemisega. Tiiu Kadak oli ka üks emadepäeva mõtte tulisemaid kandjaid ja selle arengu soodustajaid. Hea kõnelejana võitis ta poolehoidu nii oma otsese kutseala kui ka kasvatuslikkude küsimuste selgitamisel. Kodumajanduskoja töös langes tihti tema õigadele ka kasvatuslikkudes küsimustes seisukoha võtmine.

Tiiu Kadak on lõpetanud Tartu Tütarlaste Gümnaasiumi ja selle järele Tartu ülikooli filosoofiateaduskonna. Peale õpingute kodumaal on ta õppinud stipendiaadina Helsingi ülikoolis, eriti rahvakunsti alal. Kodumaale tagasi saabudes on ta esialgu tegev paljudel aladel. Ta on avaldanud hulgaliselt artikleid ajakirjanduses ja on avaldanud kolm eriteost: "Eesti rahvakunst", "Eesti rispiste mustrid" ja paguluses töhüsa raamatu "Pere-naise käsiraamat". Samaaegselt on ta olnud Eesti suure Entsüklopeedia käsitöö ja rahvarõiva osakonna toimetaja.

Üliõpilasena kuulub Tiiu Kadak "Veljesto" ringkonda. Seltskondlikult on ta tegev olnud mitmete aastate kestel Tallinna Naisklubi juhatuses liikmena.

Kui sõjasündmuste keerises loomulik tegevusareng läbi lõigataks, on Tiiu Kadak lühikest aega 1940. aastal Käsitöö muuseumi juhataja, hiljem 1943. a. samuti lühikest aega Käsitöökeskuse nõunik. Juba samal aastal töötab ta kokana Soome laeval "Auvo", mil-line töökoht võimaldab tal põgeneda Soome, kus töötab kuni 1944. aastani Soome kodumajandusliku organisatsiooni Marttaliitto käsitöö konsulendina.

Selle järele siirdub ta põgenikuna Rootsi, kus asubki kirjutama oma pere-naise käsiraamatut. 1948. aastast peale asub ta Aafrikas, kus ilallegi võtab hoogsalt osa eestlaste üritustest, eriti aga eesti kirjan-duse levitamisest.

Sõbrad ja tuttavad ulatavad tal le käe üle kauguste ja pigistavad seda siiralt lugupidamise ja armastusest.

Helmi Mäelo

Erakoolide õpilaste kõrged hinded

Rootsi ajakirjanduses on viimasel ajal olnud kõne all õpilaste kõrged hinded üleminekul algkoolist reaalkooli, sel puhul on loetletud üles ka erakoole, kus üleminekupunktid on kõrgemad rootsi normaalrahvakoolist. Teiste erakoolide hulgas oli nimetatud ka Stockholmi Eesti Algkooli, kus aga Expresseni täpsustamist mööda hindamine on "üsna lähedal rootsi algkooli hindamisnivoole".

Pöördusime eesti algkooli juhataja Udo Juuno poole, kes kommenteerib diskussiooni alljärgnevalt:

— Hinnete küsimus muutub Rootsis akuutseks igal kevadel õpilaste algkoolidest realkoolidesse siirdumisel. Erakoolide hulgas on mainitud ka Stockholmi Eesti Algkooli nime. On ühekülgne, kui rääkida ainult kõrgetest hinnetest ja kõrgete punktidega õpilaste %-st erakoolides ilma põhjusi selgitamata, sest siin on väga erinevaid erakoole.

Stockholmi Eesti Algkoolist realkooli siirdujate arv on alati olnud suur ja eriti veel, kui seda võrrelda hariliku rootsi algkooliga. Head hinded ja kõrge punktide arv on tingitud kooli töökorraldusest, õppetöö tulemustest, õpilaste tööedukusest ja püüdlustest, kooli ja kodu koostööst. Ei piisa ainult sellest, et õpilased punktidega pääsevad realkooli, vaid nad peavad seal ka edasi jõudma, mida kontrollib Koolide Ülemvalitsus. Eesti algkooli õpilased on olnud edukad ka realkoolides mitte ainult esimesel õppeaastal pärast algkoolist üleminekut, vaid ka järgnevatel õppeaastatel.

Komöödia "Sammassäng"

etendus toimub laupäeval, 11. mail algusega kell 19 Bohusgatani kooli teatrisaalis. Pileteid on saadaval eelmüükidel EM Produkti äris, Lilla Nygatan 11 (tel. 10 50 21), eesti juuksuri E. Landra äris, Kungsholmsgatan 6 (tel. 53 98 20), postil pr. Krimmi käes. Reserveerimised ka telefonil 48 92 96.

Kanada eesti teatri näitlejad Riina Reinik ja Rudolf Lipp saabuvad Bromma lennuväljale neljapäeval öhtul. Stockholmis on nad külalisteks Els Vaarmanile ja tema abikaasale Erich Kaljotile.

● Saksamaalt USA-sse saabunud pastor Oskar Puusepp asus elama Chicagosse.

K41644